

درس بیست و سوم : (اولین دوره ریاست جمهوری)

۱- زمینه انتخابات اولین دوره ریاست جمهوری در ایران فراهم شد ؟

پس از استعفای مهندس بازرگان ، به دستور امام خمینی ، (شورای انقلاب) جریان امور مملکت را به دست گرفت و زمینه برای انتخابات ریاست جمهوری فراهم آمد .

۲- در اولین دوره انتخابات ریاست جمهوری چه کسی به عنوان اولین رئیس جمهور ایران انتخاب شد ؟

در اولین دوره انتخابات ریاست جمهوری در بهمن ۱۳۵۸ ابوالحسن بنی صدر با بیش از ده میلیون و پانصد هزار رای به عنوان اولین رئیس جمهور ایران انتخاب شد . او در نیمه بهمن ماه در بیمارستان قلب که امام خمینی در آنجا بستری بودند ، در حضور ایشان و اعضای شورای انقلاب و مقام های مملکتی سوگند وفاداری به قانون اساسی یاد کرد و حکم ریاست جمهوری وی از سوی امام تنفیذ شد .

۳- چرا مقام نیابتی فرماندهی کل قوا به بنی صدر واگذار شد ؟

در اوایل بهمن ۵۸ نیز به سبب شرایط خاص کشور و وجود آشوب در استان های گوناگون ، امام خمینی با اعلام اینکه در این شرایط ویژه بیش از هر مرحله ای به تمرکز قوا نیاز است ، مقام نیابتی فرماندهی کل قوا را به بنی صدر واگذار کرد .

۴- (حزب جمهوری اسلامی) به پیشنهاد چه کسی و برای چه هدفی تشکیل شد ؟

پس از پیروزی انقلاب اسلامی برخی از بزرگان و پیشکسوتان انقلاب با پیشنهاد و مدیریت شهید آیت الله دکتر بهشتی برای سازماندهی تشکیلاتی و همبستگی بیشتر ملی ، (حزب جمهوری اسلامی) را تاسیس کردند . این اقدام تاثیر اساسی بر آینده انقلاب و نظام جمهوری اسلامی ایران داشت . از آن پس اعضای این حزب ، سرپرستی بعضی از حیاتی ترین نهادهای کشور را به دست گرفتند . به همین سبب حزب جمهوری اسلامی از همان ابتدا مورد عناد و مخالفت نیروهای معارض نظام و انقلاب اسلامی قرار گرفت .

۵- کدام نیروها مخالف (حزب جمهوری اسلامی) بودند و علت آن چه بود ؟

چون اعضای این حزب ، سرپرستی بعضی از حیاتی ترین نهادهای کشور را به دست گرفتند . به همین سبب حزب جمهوری اسلامی از همان ابتدا مورد عناد و مخالفت نیروهای معارض نظام و انقلاب اسلامی قرار گرفت . بنی صدر که روزنامه (انقلاب اسلامی) را منتشر می کرد و جمعی را در اطراف خود گرد آورده بود از همان آغاز به ضدیت آشکار با این حزب پرداخت .

۶- پس از انتخاب شدن بنی صدر به ریاست جمهوری مخالفت با حزب جمهوری اسلامی وارد چه مرحله ای شد ؟

پس از انتخاب شدن بنی صدر به ریاست جمهوری ، این مخالفتها وارد مرحله جدیدی شد ، زیرا در اسفند همان سال انتخابات مجلس شورای اسلامی برگزار شد و حزب جمهوری اسلامی و نیروهای طرفدار امام و انقلاب اسلامی اکثریت قاطع کرسی های مجلس را به دست آوردند . در نتیجه ، مواضع اصلی قدرت میان دو گروه تقسیم شد و رقابت آشکار آنها در جریان انتخاب نخست وزیر و اعضای کابینه به مرحله دشوار و همراه با کشمکش رسید .

۷- جریانهای سیاسی در سال ۱۳۵۸ به چند جناح کلی تقسیم می شود ؟

جریان های سیاسی به دو جناح کلی تقسیم شدند :

۱- (نیروهای انقلابی و مدافع اسلام)

۲- (نیروهای مخالف این جریان ، شامل « لیبرال ها » و « نیروهای چپ »)

گروه دوم به تدریج با حمایت بنی صدر شروع به فعالیت و جوسازی و اخلاص کردند . در این میان رسانه های تبلیغی غربی نیز با ایجاد جو تبلیغاتی مسموم به حمایت از بنی صدر و طرفدارانش پرداختند .

۸- ریشه اصلی اختلافات در زمان ریاست جمهوری بنی صدر چه بود ؟

ریشه اصلی اختلاف ها همان مسائلی بود که (نیروهای اصولگرا و انقلابی) با (لیبرال ها) داشتند ، بنابراین رفته رفته جریان های سیاسی به دو جناح کلی تقسیم شدند .

۹- عامل اوج گیری اختلافات در جریان های سیاسی زمان بنی صدر چه بود ؟

نخستین مرحله اختلاف در انتخاب نخست وزیر شدت گرفت . طبق قانون اساسی (اولیه و قبل از بازنگری) ، رئیس جمهور ، بایستی فردی را جهت تصدی سمت نخست وزیری به مجلس شورای اسلامی معرفی کند و پس از رای اعتماد نمایندگان مجلس ، منصب او رسمیت و اعتبار می یافت . بنی صدر و گروهک های پشتیبان او برای تحمیل فرد مورد نظر خود به مجلس ، اقدام به هیاهو و جوسازی گسترده کردند ، اما به دلیل ایستادگی نمایندگان مجلس ، سرانجام رئیس جمهور مجبور شد محمدعلی رجائی را که مورد اعتماد مجلس بود معرفی کند و با رای قاطع نمایندگان ، محمد علی رجائی نخست وزیر شد .

۱۰- انقلاب فرهنگی در سال ۵۹ چگونه به وجود آمد ؟

در این دوره بحران زده ، دانشگاه ها محل مجادلات و درگیری های سیاسی شده بود ؛ زیرا گروه های سیاسی ، کلاس های درس دانشگاه ها و حتی برخی از دبیرستان های بزرگ را به دفتر های گروهی خود تبدیل کرده بودند . ضمن نگهداری اسلحه و وسائل و تجهیزات نظامی در آنها ، تشنج آفرینی های خیابانی و آشوب را در اقصا نقاط کشور هدایت می کردند . به همین دلیل در اردیبهشت سال ۱۳۵۹ شورای انقلاب به پیشنهاد دانشجویان مسلمان ، دانشگاه ها را موقتا تعطیل کرد تا به مدیریت آنها نظم و سازماندهی بخشد .

۱۱- چه تحولی در سال ۱۳۵۹ با عنوان (انقلاب فرهنگی) شناخته شد ؟

در تاریخ انقلاب اسلامی ، (پاکسازی گروه های معاند) که در مراکز دانشگاهی نفوذ کرده بودند و همچنین (ایجاد تحول در درس های آموزش عالی) ، با عنوان (انقلاب فرهنگی) شناخته می شود .

۱۲- حمله عراق به ایران در چه تاریخی آغاز شد و در این زمان اوضاع کشور در چه شرایطی بود ؟

در ۳۱ شهریور ۱۳۵۹ توطئه ای سنگین تر از اختلاف های داخلی ، یعنی (جنگ تحمیلی) با حمله عراق به ایران آغاز شد . این کشمکش ها بر روحیه رزمندگان اسلام در جبهه ها تأثیری مخرب نهداده بود . بنی صدر که فرماندهی کل قوا را نیز بر عهده داشت ، سبب بسیاری از ناهماهنگی ها در جنگ بود .

۱۳- علت برکناری بنی صدر چه بود ؟

وقتی اختلافات به مرحله ای رسید که امکانی برای اصلاح باقی نماند و اساس اسلام و انقلاب در خطر قرار گرفت ، امام خمینی در ۲۰ خرداد ۱۳۶۰ طی حکمی بنی صدر را از فرماندهی کل قوا عزل کرد . به دلیل **کجروی و احساس مسئولیت نکردن بنی صدر** در شرایط حساس و خطیر کشور ، مجلس شورای اسلامی ، مطابق قانون اساسی ، با اکثریت آرا به عدم صلاحیت بنی صدر برای ادامه مسئولیت ریاست جمهوری رای داد . این رای به تایید امام نیز رسید و با پشتیبانی قاطبه مردم روبرو شد .

۱۴- منظور از ترور شخصیت چیست و از چه زمانی در انقلاب اسلامی آغاز شد ؟

ترور (رهبران نهضت های ضد استعماری و استقلال طلبانه) در تاریخ معاصر جهان سابقه ای طولانی دارد و یکی از شناخته شده ترین شیوه های خشونت آمیز برای مهار انقلاب به شمار می رود . این شیوه زمانی به کار می رود که راه های دیگر برای به سازش کشیدن رهبران انقلاب اثر بخش نباشند . در انقلاب اسلامی ، ترور شخصیت از همان روزهای اول شکل گرفت .

۱۵- (ترور شخصیت) در انقلاب اسلامی در چند مرحله به اجرا درآمد ؟

ترور در فاصله کوتاهی از عمر انقلاب آغاز شد و در دو مرحله اجرا شد :

الف - مرحله اول آن از ابتدای سال ۱۳۵۸ آغاز شد :

۱- در ۳ اردیبهشت ۱۳۵۸ تیمسار قزنی اولین رئیس ستاد مشترک ارتش جمهوری اسلامی را به شهادت رساندند .

۲- در ۱۲ اردیبهشت همان سال رئیس شورای انقلاب ، علامه آیت الله مرتضی مطهری ، که پس از امام دارای بالاترین موقعیت دینی سیاسی و فرهنگی کشور بود و از نظر علمی نیز موقعیت بسیار ممتازی در میان علمای زمان خود داشت و از نظریه پردازان بسیار ارزشمند انقلاب اسلامی بود به شهادت رسید . استاد مطهری از معماران و استوانه های فکری و فرهنگی انقلاب اسلامی بود که منشا خدمات ارزشمندی برای اسلام و ایران شد .

۳- در ۴ شهریور ۵۸ **حاج مهدی عراقی** یکی از چهره های شاخص انقلابی و **فرزندش** به شهادت رسیدند .

۴- مدتی بعد ، **آیت الله قاضی طباطبایی** ، در تبریز ، و

۵- در آذرماه ۵۸ **دکتر محمد مفتاح** استاد دانشگاه الهیات تهران و یکی از علمای برجسته انقلابی به شهادت رسیدند .

این ترورها عمدتاً توسط گروهک چپ التقاطی (فرقان) انجام می گرفت . با دستگیری اعضای اصلی

فرقان دردی ماه ۵۸ این مرحله از ترورها خاتمه یافت

ب - مرحله دوم ترور ابعاد وسیع تری داشت : بسیاری از ترور ها توسط سازمان مجاهدین خلق انجام گرفت و در فاصله کوتاهی عده قابل توجه از برجسته ترین مسئولان و شخصیت های مملکتی به شهادت رسیدند . این حرکت که به نوعی به کودتا شباهت داشت ، پس از عزل بنی صدر از ریاست جمهوری آغاز شد . واضح بود که دشمنان داخلی و خارجی انقلاب اسلامی در اثر از دست دادن تکیه گاه اصلی خود (بنی صدر) ، این شیوه خشونت آمیز را در پیش گرفته بودند :

۱- اولین ترور در ۶ تیر ماه ۱۳۶۰ یعنی ۶ روز پس از عزل بنی صدر ، متوجه آیت الله سید علی خامنه ای شد و او را به شدت مجروح کرد .

۲- روز بعد از این حادثه در ۷ تیر ماه ۱۳۶۰ بر اثر انفجار بمب در محل دفتر حزب جمهوری اسلامی بیش از ۷۰ نفر از نمایندگان مجلس ، وزیران و دولتمردان انقلابی که نقش برجسته ای در تدوین قانون اساسی و هدایت انقلاب در مسیر اصلی خویش ایفا کرده بودند ، به شهادت رسیدند . (دکتر بهشتی) رئیس دیوان عالی کشور در راس این گروه قرار داشت . این اقدام به تنهایی می توانست نظام اسلامی را به سقوط بکشاند . در تاریخ ترور های جهان معاصر چنین واقعه ای کم نظیر است . اما قدرت رهبری امام و نقش برجسته مردم ، دو عامل اصلی حفظ نظام در گرداب این حادثه سهمناک بودند .

۳- به دنبال بمب گذاری سازمان مجاهدین خلق در محل تشکیل هیئت دولت ، در ۸ شهریور ۱۳۶۰ ، محمد علی رجایی و دکتر محمد جواد باهنر ، رئیس جمهور و نخست وزیر به شهادت رسیدند .

۱۶- در پی ترور های ۱۳۵۸ و ۱۳۶۰ ، سران ضد انقلاب چه واکنشی از خود نشان دادند ؟

پس از این حادثه ، سران ضد انقلاب در خارج از کشور اظهار امیدواری کردند که به زودی بتوانند به ایران برگردند و حکومت دلخواه خود را بر سر کار آورند . بنی صدر طی پیامی از ارتشیان خواست تا به افسران فراری خارج از کشور بپیوندند .

۱۷- ترور های عوامل ضد انقلاب در سال های ۱۳۵۸ و ۱۳۶۰ شامل چه کسانی می شد ؟

ترور های پی در پی منافقین تنها شخصیت های بلند پایه کشور را در بر نمی گرفت ، آنها فقط در عرض یکماه ۳۷۰ نفر زن و مرد و حتی کودک را آماج حملات خود قرار دادند . برای ایجاد رعب و وحشت ، بسیاری از ترورها مقابل چشمان سایر اعضای خانواده انجام می شد . تروریست ها حتی در مساجد و کانون های دینی و مصلاهای نماز جمعه به انفجار بمب و ترور ائمه جمعه و جماعات اقدام می کردند . این قتل های ناجوانمردانه ، مردم را در عزم خود استوار تر می ساخت .

۱۸- کدام علما و روحانیون برجسته در سال ۱۳۶۰ توسط تروریست ها به شهادت رسیدند ؟

یا : (شهدای محراب) را نام ببرید .

۱- (آیت الله سید عبدالحسین دستغیب) در شیراز ،

۲- (آیت الله مدنی) در تبریز ،

۳- (آیت الله صدوقی) در یزد ،

۴- (آیت الله اشرفی اصفهانی) در کرمانشاه ،

۵- (حجت الاسلام هاشمی نژاد) دانشمند و روحانی موثر مشهد ، از این جمله بودند .

۱۹- ترور علما و روحانیون در سال ۱۳۶۰ توسط تروریست ها نشانگر چه بود ؟
ترور این دانشمندان و حتی عالمانی از روحانیون اهل سنت ، نشانگر این بود که دشمنان انقلاب بیش از هر چیز ، از اندیشه (متفکران اسلامی) بیمناک اند .

۲۰- دشمنان انقلاب اسلامی با حمایت امریکا برای به سقوط کشاندن آن دست به چه اقداماتی زدند ؟

۱- تقویت و تشویق گروهکهای ضد انقلاب که جو سیاسی اجتماعی کشور را کاملا آشفته و بحرانی ساخته بودند .

۲- به وجود آوردن آشوب های استانی در قالب حرکت های قومی ، سران آشوب ها با گروهک ها به یکدیگر مرتبط بودند و آشوب سراسری را همچون زنجیره ای به هم وصل می کردند .

۳- ایجاد اختلاف در ارکان اصلی نظام .

۴- ترور شخصیت های برجسته انقلاب ، (گستره این توطئه بسیار وسیع بود و مردم پیوسته نظاره گر شهادت افراد صاحب نام انقلاب بودند) .

۵- جوسازی و ایجاد جنگ روانی و ایجاد رعب و وحشت در میان مردم همراه با تبلیغات وسیع شبکه های خبری و مطبوعاتی .

۶- حمله نظامی امریکا به ایران ، (حمله به طبس) .

۷- طراحی کودتا ، (کودتای نوژه) .

۸- مخالفت با دستیابی ایران به فناوری هسته ای صلح آمیز .

۲۱- هدف از حمله نظامی امریکا به ایران چه بود ؟

زامداران امریکا پس از تسخیر سفارت این کشور در تهران ، برای رهایی از این بحران و نمایش اقتدار خود تصمیم گرفتند به (بهانه نجات گروگان ها) به عملیات تلافی جویانه ای دست بزنند .

۲۲- عملیات حمله نظامی امریکا چگونه در طبس شکست خورد ؟

این عملیات که با ۹۰ کماندو از میان نیروهای مختلف امریکایی با ۸ چرخ بال نیروی دریایی و ۶ هواپیما انجام شد از ماهها پیش طراحی شده بود و پس از آزمایش های طولانی به اجرا درآمد . طبق محاسبات نظامی امریکا عملیات با دقت فراوان محاسبه شده بود . حتی بر اساس پیش بینی های علمی اداره هواشناسی امریکا در شب عملیات ، هوای کویر ایران مهتابی بود . مهاجمان وارد حریم هوایی ایران شدند و در کویر « طبس » در تاریکی شب فرود آمدند و طبق برنامه پیش بینی شده چرخ بالها و هواپیماها برای اجرای مرحله بعدی عملیات اقدام به سوخت گیری کردند . یکی از چرخ بالها دچار نقص فنی شد . فرمانده عملیات تصمیم گرفت وضعیت را به کاخ سفید گزارش دهد ، اما برای هرگونه تصمیم دیگر زمان کافی نداشت ، زیرا طوفان شن آغاز شده و آنها را دچار حیرت کرده بود . در اثر برخورد یک هواپیما با یک چرخ بال ، هر دو منهدم شدند و ۸ تن از متجاوزان در آتش سوختند و سایرین منطقه را ترک کردند . تنها لطف الهی و امداد غیبی بود که توانست ایران را از تهاجم و توطئه ای حتمی

نجات دهد .

۲۳- ماجرای کودتای نوژه چه بود ؟

پس از ناکامی در حمله نظامی به ایران ، دشمنان انقلاب تصمیم به اجرای کودتا گرفتند تا از طریق اشغال ویا بمباران مراکز مهم کشور ، از جمله قم ، تهران و اقامتگاه امام ، تکلیف انقلاب را یکسره کنند . عاملان این کودتا که به « کودتای نوژه » معروف است ، بنا بود در ۲۰ تیرماه ۱۳۵۹ از پایگاه هوایی شهید نوژه همدان عملیات خود را آغاز کنند و با ساقط کردن نظام ، حکومتی به اصطلاح (سوسیال دموکرات) را در ایران برقرار سازند . کودتاچیان برنامه خود را با سازمان « سیا » نیز هماهنگ ساخته بودند و به آنان در مورد حفظ بنی صدر نیز توصیه شده بود .

۲۴- کودتای نوژه در سال ۱۳۵۹ چگونه خنثی شد ؟

این کودتا نیز با نفوذ نیروهای مومن و وطن خواه انقلاب در درون کودتاچیان ، هوشیاری نظام نوپای انقلابی و از همه بالاتر لطف الهی ، شکست خورد و کودتاچیان دستگیر و به سزای خود رسیدند .

۲۵- علت و چگونگی مخالفت امریکا با دستیابی ایران به فناوری هسته ای صلح آمیز چیست ؟

مخالفت با دستیابی ایران به فناوری هسته ای صلح آمیز ، یکی از دسیسه های امریکا و برخی کشورهای استعماری بر ضد انقلاب اسلامی ، تلاش برای جلوگیری از دست یافتن ایران به دانش هسته ای صلح آمیز در سال های پس از پیروزی انقلاب اسلامی بوده است . این کشور ها می خواهند دانش ارزشمند هسته ای در انحصار کامل خودشان باشد و دیگر کشور ها به آن دسترسی نداشته باشند . به همین دلیل با وجود عضویت ایران در معاهده منع گسترش سلاح های هسته ای (ان . پی . تی) و نظارت آژانس بین المللی انرژی اتمی بر فعالیت های هسته ای ایران ، امریکا و هم پیمانانش برای توقف و تعطیلی برنامه های هسته ای صلح آمیز ایران کوشیده اند . این در حالی است که امریکا چند صد هزار بمب اتمی در اختیار دارد و در اواخر جنگ جهانی دوم با بمباران اتمی هیروشیما و ناگازاکی هزاران انسان بی گناه را به کام مرگ کشاند .